

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра економічної та соціальної географії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації

проф. Гаврилюк С. В. _____

Протокол № __ від _____ 2019 р.

ПРОГРАМА

Нормативної навчальної дисципліни

Регіональна економічна та соціальна географія

підготовки – Бакалавра

Галузь знань – 01 Освіта, 10-Природничі науки

Спеціальність – 014 Середня освіта, 103 Науки про Землю

Освітньо-професійна програма «Географія.Економіка» «Географія»

Програма нормативної навчальної дисципліни «Регіональна економічна та соціальна географія» підготовки Бакалавра, галузі знань – 01 Освіта. 10-Природничі науки, спеціальності – 014 Середня освіта. 103 Науки про Землю, освітньої програми «Географія.Економіка» «Географія».

«30 » серпня, 2019 р. – 17с.

Розробник: Краснопольська Н. Н., к. геогр. н., доцент кафедри економічної та соціальної географії

Рецензент: Поручинський В. І. к. геогр. н., доцент кафедри економічної та соціальної географії

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри економічної та соціальної географії
протокол № 1 від 30 серпня 2019 р.

Завідувач кафедри:

Барський Ю. М.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією географічного факультету
протокол № 1 від 11 вересня 2019 р.

Голова науково-методичної
комісії факультету

Поручинський В. І.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань – 01 Освіта, 10-Природничі науки Спеціальність – 014 Середня освіта, 103 Науки про Землю Освітня програма «Географія. Економіка» «Географія» Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Обов'язкова
Кількість годин/кредитів 270/9		Рік навчання 4
		Семестр 7-8-ий
		Лекції 56 год.
		Практичні 56 год.
		Самостійна робота 142 год.
ІНДЗ: є		Консультації 16 год.
		Форма контролю: <u>залік</u> (в 7 семестрі) <u>екзамен</u> (в 8 семестрі)

Таблиця 2

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	Галузь знань – 01 Освіта, 10-Природничі науки Спеціальність – 014 Середня освіта, 103 Науки про Землю Освітня програма «Географія. Економіка» «Географія» Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Обов'язкова
Кількість годин/кредитів 270/9		Рік навчання 4-5
		Семестр 8-9-ий
		Лекції 16 год.
		Практичні 30 год.
		Самостійна робота 192 год.
ІНДЗ: немає		Консультації 32 год.
		Форма контролю: <u>залік</u> (в 8 семестрі) <u>екзамен</u> (в 9 семестрі)

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

«Регіональна економічна та соціальна географія» є однією із провідних дисциплін суспільно-географічних дисциплін в класичних університетах. Під час вивчення навчальної дисципліни у студентів формується поняття про регіональні особливості країн світу, сучасні регіональні економічні союзи, складні проблеми сучасного економічного і соціального розвитку як окремих країн, регіонів, так і галузей світового господарства, їх територіальні

відмінності. Відбувається знайомство із сучасними геополітичними проблемами і глобальними концепціями людства.

Навчальна дисципліна “Регіональна економічна та соціальна географія” складається з двох основних частин. В першій частині розглядаються теоретичні проблеми; сучасна політична карта світу; наукові підходи до типології країн; приводиться типологія країн за рівнем соціально-економічного розвитку.

Друга частина – присвячена вивченню соціально-економічної характеристики, конкретних питань економічного розвитку розміщенню окремих сфер і галузей виробництва регіонів світу та окремих країн.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- **знати:**
- наукові підходи до типології країн світу;
- історико-географічні райони світу та їх соціально-економічну характеристику;
- регіональні відмінності та їх угруповання;
- рівень і характер економічної інтеграції.

вміти:

- здійснювати систематизацію та аналізувати чинники, які впливають на рівень соціально-економічного розвитку країн світу,
- складати регіональні комплексні економіко та соціально-географічні характеристики країн та окремих регіонів світу;

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна складається з п’яти змістових модулів.

Таблиця 3

Структура навчальної дисципліни денної форми навчання

Тема	Кількість годин, відведених на:			
	Лекції	Практичні роботи	Самостійну роботу	Консультації
Змістовий модуль 1. Підходи до класифікації країн світу				
Тема 1 Становлення та розвиток РЕ та СГ.	2	-	2	
Тема 2. Підходи до класифікації країн світу	2	4	4	1
Тема 3. Класифікація країн світу за станом соціально-економічного розвитку	2		4	1
Разом за змістовий модуль 1	6	4	10	2
Змістовий модуль 2. Економіка розвинутих країн світу				
Тема 4. Особливості економічної структури країн «великої сімки»	2	6	6	1
Тема 5. Економіка США	2	2	2	
Тема 6. Японія – динаміка економічного росту, проблеми, перспективи.	2	2	2	

Тема 7. Особливості економічної структури Австралії та Нової Зеландії	2	-2	2	1
Разом за змістовий модуль 2	8	12	12	2

Змістовий модуль 3. Країни з ринковою (транзитною економікою)				
Тема 8. Особливості економічної структури країн Нового зарубіжжя	2	2	10	1
Тема 9. Сучасний стан і тенденції економічного розвитку РФ.	2	2	6	1
Тема 10. Країни Східної Європи – нові тенденції економіко-політичного розвитку.	2	2	8	1
Тема 11. Економіка Китайської Народної Республіки	2	2	4	1
Разом за змістовий модуль 3	8	8	28	4
Змістовий модуль 4. Економіка країн , що розвиваються				
Тема 12. Країни, що розвиваються у світовій економіці	2	4	10	1
Тема 13. Економіка НІК у системі світового господарства	2	2	10	1
Тема 14. Економіка НРГК	2	2	10	1
Тема 15. Країни Південно-Західної Азії	2	4	6	1
Тема 16. Країни Південної Азії	2		6	
Тема 17. Економіка Індії	2	2	2	
Тема 18. Країни Південно-Східної Азії	2	4	6	1
Тема 19-20 Країни Латинської Америки	4	6	6	1
Тема 21. Економіка Бразилії	2		2	
Тема 22-23. Регіональні відмінності Африки	4	8	10	1
Тема 24. Регіональні відмінності країн світу	2	2	6	1
Тема 25. Інтеграційні процеси країн світу. Економічні та політичні союзи країн світу.	2	2	4	
Тема 26. Західноєвропейська інтеграція – класичний варіант регіональної класичної інтеграції.	2		4	
Тема 27-28 Міжнародна регіональна інтеграція. Північна та Південна Америка. Азія.	4	4	10	1
Разом за змістовий модуль 5	34	40	92	10
Всього	56	56	142	16

Структура навчальної дисципліни для заочної форми навчання

Тема	Кількість годин, відведених на:				
	Лекції	Практичні роботи	Самостійну роботу	Консультації	Контрольна робота
Тема 1. Становлення та розвиток РЕ та СГ. Підходи до типології країн	2	2	10	4	
Тема 2. Економічно високо розвинуті країни. Країни «великої сімки»	2	6	20	4	
Тема 3. Країни Східної Європи – нові тенденції економіко-політичного розвитку.	2	2	20	4	
Тема 4. Особливості економічної структури країн Нового зарубіжжя	2	4	20	4	
Тема 5. Крани, що розвиваються у світовій економіці	2	2	32	4	
Тема 6. Регіональні відмінності країн Азії.	2	4	30	4	
Тема 7. Регіональні відмінності країн Латинської Америки.	2	4	28	4	
Тема 8. Регіональні відмінності країн Африки.	2	6	32	4	
Всього	16	30	192	32	

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Самостійна робота виконується студентами згідно з розподілом годин за темами і включає в себе різні види самостійної роботи: вивчення конспекту лекцій та літературних джерел, підготовка до практичних занять, тестів та контрольних робіт, самостійне вивчення окремих питань курсу, підготовка доповідей.

Денна форма навчання

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Формування економічної єдності країн світу	2
2	Розподіл залежних країн за державами суверенами	2
3	Основні поняття та категорії РЕ та СГ	2
4	Наукові підходи до типології країн	2
5	Особливості сучасної економічної глобалізації	2
6	Моделі економічного розвитку	2
7	Форми міжнародної спеціалізації	2
8	Соціально-економічні показники країн з перехідною економікою, їх участь у МГПП.	2
9	Суспільно-географічні аспекти вивчення РЕ та СГ	4
10	Типи зовнішньоторговельної політики	6

11	Участь країн, що розвиваються у МГПП	6
12	Японське «диво» в економіці.	4
13	Нове геополітичне положення Росії.	4
14	Демографічна політика Китаю, проблеми, прогнози.	4
15	Країни, що розвиваються у світовій економіці	4
16	Особливості політико- та економіко-географічного положення країн, що розвиваються: Південно-Західної Азії	4
17	Особливості політико- та економіко-географічного положення країн, що розвиваються: Південної Азії	4
18	Особливості політико- та економіко-географічного положення країн, що розвиваються: Східної Азії,	4
19	Особливості політико- та економіко-географічного положення країн, що розвиваються: Центрально Азії	4
20	Економіка мезо Америки	4
21	Умови і чинники формування міжнародної торгівлі.	4
22	Взаємовплив процесів поділу, інтеграції праці і міжнародної торгівлі.	4
23	Економіка країн «переселенського капіталу»	6
24	Економіка нафтоекспортуючих країн	4
25	Економіка «багатих» островів	4
26	Економіка плантаційних країн	4
27	Економіка Ла-Платських країн	4
28	Економіка країн Центральної Америки	4
29	Економіка Андських країн	4
30	Формування економічної єдності країн світу	4
31	Поглиблення інтернаціоналізації господарства	4
32	Фактори економічного розвитку Особливості сучасної економічної глобалізації..	6
33	Зміст міжнародної торгівлі та сучасні тенденції її розвитку.	4
34	Сутність світової економічної рівноваги	6
35	Фактори економічного розвитку	2
36	Економіка країн Північної Африки	2
37	Економіка країн Південної Африки	2
38	Економіка країн Західної Африки	2
39	Економіка країн Центральної Африки	2
40	Економіка країн Східної Африки	2
	Разом	142

Заочна форма навчання

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Формування економічної єдності країн світу	4
2	Розподіл залежних країн за державами суверенами	4
3	Основні поняття та категорії РЕ та СГ	4
4	Наукові підходи до типології країн	4
5	Особливості сучасної економічної глобалізації	4
6	Моделі економічного розвитку	6
7	Форми міжнародної спеціалізації	4
8	Соціально-економічні показники країн з перехідною економікою, їх	8

	участь у МГПП.	
9	Суспільно-географічні аспекти вивчення РЕ та СГ	4
10	Типи зовнішньоторговельної політики	6
11	Участь країн, що розвиваються у МГПП	8
12	Японське «диво» в економіці.	4
13	Нове геополітичне положення Росії.	4
14	Демографічна політика Китаю, проблеми, прогнози.	4
15	Країни, що розвиваються у світовій економіці	6
16	Особливості політико- та економіко-географічного положення країн, що розвиваються: Південно-Західної Азії	6
17	Особливості політико- та економіко-географічного положення країн, що розвиваються: Південної Азії	5
18	Особливості політико- та економіко-географічного положення країн, що розвиваються: Східної Азії,	5
19	Особливості політико- та економіко-географічного положення країн, що розвиваються: Центрально Азії	5
20	Економіка мезо Америки	5
21	Умови і чинники формування міжнародної торгівлі.	4
22	Взаємовплив процесів поділу, інтеграції праці і міжнародної торгівлі.	4
23	Економіка країн «переселенського капіталу»	8
24	Економіка нафтоекспортуючих країн	4
25	Економіка «багатих» островів	4
26	Економіка плантаційних країн	4
27	Економіка Ла-Платських країн	4
28	Економіка країн Центральної Америки	4
29	Економіка Андських країн	4
30	Формування економічної єдності країн світу	4
31	Поглиблення інтернаціоналізації господарства	6
32	Фактори економічного розвитку Особливості сучасної економічної глобалізації..	8
33	Зміст міжнародної торгівлі та сучасні тенденції її розвитку.	4
34	Сутність світової економічної рівноваги	6
35	Фактори економічного розвитку	4
36	Економіка країн Північної Африки	4
37	Економіка країн Південної Африки	4
38	Економіка країн Західної Африки	4
39	Економіка країн Центральної Африки	4
40	Економіка країн Східної Африки	4
	Разом	192

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ІНДЗ

ІНДЗ – наукова робота дослідницького напрямку, основною метою якої є закріплення теоретичних знань, набуття практичних навиків опрацювання довідкового матеріалу, статистичних даних, картографічного матеріалу, складання комплексної або порівняльної характеристики регіональної одиниці (країни, регіону, субрегіону).

ІНДЗ видається студенту викладачем на початку семестру. Студент повинен надати ІНДЗ для перевірки при оцінці проміжних знань (модульного контролю). Оцінка за виконання ІНДЗ враховується при виставленні загальної оцінки з дисципліни.

Загальні вимоги до виконання:

- індивідуальне завдання повинно мати практичне спрямування та носити творчий, дослідницький характер;
 - тип індивідуального завдання – розрахунково-графічний;
 - виконується ІНДЗ з додержанням усіх технічних вимог до письмових робіт. Текст має бути надрукований на принтері через 1,5 міжрядкових інтервали на одному боці аркуша білого паперу формату А4. Шрифт Times New Roman, 14 пт. Текст розміщується на сторінці, яка обмежується полями: ліве – 25 мм, нижнє, верхнє – 20 мм, праве – 15 мм. За обсягом ІНДЗ має складати 15-20 сторінок. ІНДЗ починається з титульного аркуша, за ним розміщуються послідовно зміст ІНДЗ, основний текст (схеми, таблиці, графіки, карти, завдання з підзаголовками відповідно до змісту роботи), список використаних джерел (не менше 15), посилання на джерело інформації – обов’язкове;
- оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання:

Рівень виконання ІНДЗ	К-ть балів
ІНДЗ виконано відмінно: повно висвітлена тема із сформульованими власними висновками	12-14
Недостатньо висвітлена тема із нечітко сформульованими власними висновками	8-11
Задовільне виконання ІНДЗ – неповно висвітлено тему без власних висновків студента	5-7
Тема висвітлена без чіткого розуміння суті дослідження	1-4

Обов’язковими структурними компонентом ІНДЗ є Титульна сторінка. Зміст.

Вступ. Основна частина. Висновки. Література. Додатки.

На **Титульній сторінці** повинна бути вказана кафедра, назви теми завдання, група, прізвище та ім’я студента, рік виконання.

Зміст розміщують на початку роботи.

У **Вступі** обґрунтовується актуальність теми, ступінь її вивчення у науковій літературі, визначається мета і завдання, об’єкт і предмет дослідження.

В основній частині виділяють дві складові: теоретико-методична і дослідницько-аналітична.

Теоретико-методична частина повинна містити аналіз вихідних матеріалів, тобто систематизацію здобутих знань до обраної теми, загальний опис методики дослідження, основні напрями сучасних наукових досліджень країни, регіону, основні поняття та категорії, що є основними в роботі. В тексті обов’язкові посилання на літературні джерела.

Теоретична частина повинна містити власне ставлення студента до інтекстованої інформації.

- **Дослідницько-аналітична частина** – комплексна або порівняльна характеристика будь-якої регіональної одиниці згідно плану соціогеографічних досліджень:
- **особливості економіко - та політико-географічного положення.** Необхідно вказати в якому регіоні, субрегіоні знаходиться країна, вказати з якими країнами межує за сторонами горизонту, віддаленість чи близькість до вод Світового океану, чи лежить на шляху торговельних шляхів, чи існують джерела воєнної небезпеки зі сторони країн-сусідів висновок щодо вигідності економіко - та політико-географічного положення.
- **господарська оцінка природно-ресурсного потенціалу та рівень його використання.** Дати характеристику наявних природних ресурсів: земельних, ґрунтових, лісових, мінеральних, агрокліматичних, природно-рекреаційних. Розкрити географію їх розміщення, рівень використання, виокремити екологічні проблеми.
- **структура господарського комплексу** (вказати частку виробленої продукції за секторами економіки країни);
- розкрити структуру первинного сектору господарського комплексу, а саме галузей гірничодобувної промисловості, лісівництва, рибальства, сільського господарства,
- розкрити структуру вторинного сектору господарського комплексу, а саме галузей важкої промисловості, легкої промисловості, харчової промисловості, вказати на геопросторове розміщення даних галузей, виділити основні центри, промислові райони.
- розкрити структуру третинного сектору господарського комплексу, а саме галузей невиробничої сфери. Виділити основні види діяльності невиробничої сфери.
- **Роль у системі міжнародного поділу праці.** Розкрити структуру та об'єми експорту, імпорту товарів.

При складанні характеристики повинні проявлятися причинно-наслідкові зв'язки.

Висновки повинні відповідати поставленим завданням. У них формулюють пропозиції, ідеї автора щодо організації та проведення подібних досліджень в даному напрямку.

Література містить основні та додаткові джерела, інтернет ресурс, загальним обсягом не менше 10-ти. Укладається у порядку посилань у тексті або в алфавітному порядку або заголовків. Література повинна бути укладена згідно вимог (Додаток А).

Додатки повинні обов'язково містити картосхеми, рисунки, таблиці складені автором. В разі використання довідкового матеріалу з інших джерел, обов'язкове посилання на авторів і видання.

Студентам пропонується одна з країн:

1. «Великої сімки»;
2. країн «переселенського капіталу» Африки;
3. країн «переселенського капіталу» Північної Америки;
4. країн «переселенського капіталу» Азії;
5. країн «переселенського капіталу» Океанії;

6. малих економічно високорозвинутих країн Європи;
7. країн нового зарубіжжя європейської частини;
8. країн нового зарубіжжя азійської частини;
9. країн постсоціалістичного простору європейської частини;
10. країн постсоціалістичного простору азійської частини;
11. країн з перехідною економікою;
12. країн планової економіки з елементами ринкової економіки;
13. країни НІК – I хвилі (азійські країни);
14. країни НІК – I хвилі (латиноамериканські країни);
15. країни НІК – II хвилі;
16. країни НІК – III хвилі;
17. одна з країн НРГК (найменш розвинутої групи країн) Латинської Америки;
18. одна з країн НРГК (найменш розвинутої групи країн) Південної Азії;
19. одна з країн НРГК (найменш розвинутої групи країн) Південно-Західної Азії;
20. одна з країн НРГК (найменш розвинутої групи країн) Південно-Східної Азії;
21. одна з країн НРГК (найменш розвинутої групи країн Східної Азії);
22. одна з країн НРГК (найменш розвинутої групи країн Центральної Азії);
23. одна з країн НРГК (найменш розвинутої групи країн Північної Африки);
24. одна з країн НРГК (найменш розвинутої групи країн Південної Африки);
25. одна з країн НРГК (найменш розвинутої групи країн Східної Африки);
26. одна з країн НРГК (найменш розвинутої групи країн Західної Африки);
27. одна з країн НРГК (найменш розвинутої групи країн Центральної Африки);
28. одна з «плантаційних країн»;
29. одна з країн «багатих островів» Карибського басейну;
30. одна з країн «багатих островів» Океанії.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна складається з чотирьох змістових модулів, передбачає виконання ІНДЗ у 8 семестрі. У цьому випадку підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. Поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 30 балів)
2. Виконання ІНДЗ, які зараховуються у поточний контроль (максимум 10 балів);
3. Модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).
 1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
 2. модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

Розподіл балів, які отримують студенти (7 семестр)

Поточний контроль (маx = 40 балів)													Модульний контроль (маx = 60 балів)	Загальна кількість балів		
Модуль 1											Модуль 2	Модуль 3				
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2							ІНДЗ	МКР 1	МКР 2			
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13				
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	14	30	30	100

Розподіл балів, які отримують студенти (8 семестр)

Поточний контроль (маx = 40 балів)															Модульний контроль (маx = 60 балів)	Загальна кількість балів	
Модуль 4															Модуль 5		
Змістовий модуль 3				Змістовий модуль 4											МКР 1	МКР 2	
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15			
3.5	3	3	3.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	30	30	100

Усні відповіді оцінюються за такими критеріями (7 семестр):

1 бал – відповідь послідовна, недостатньо структурована; роз'яснення переважної кількості позицій (без виділення основних позицій); використання тексту лекції та одного підручника.

2 бали – відповідь чітка, структурована, логічна; включає узагальнені, систематизовані позиції; побудована на основі матеріалу лекції та кількох підручників; аргументоване посилення на додаткові наукові джерела, спеціальну літературу, власні наукові доробки; наведення власних прикладів; порівняльний аналіз.

Усні відповіді оцінюються за такими критеріями (8 семестр):

1 бал – відповідь послідовна, недостатньо структурована; роз'яснення переважної кількості позицій (без виділення основних позицій); використання тексту лекції та одного підручника.

2 бали – відповідь логічна, чітка, структурована; глибоке розуміння матеріалу, яке включає узагальнені, систематизовані позиції; побудована на основі матеріалу лекції та кількох підручників.

3 бали – відповідь чітка, структурована, логічна; включає узагальнені,

систематизовані позиції; побудована на основі матеріалу лекції та кількох підручників; аргументоване посилання на додаткові наукові джерела, спеціальну літературу, власні наукові доробки; наведення власних прикладів; порівняльний аналіз.

Практичні навички (виконання лабораторної роботи) оцінюються за результатами виконання лабораторних робіт. Лабораторна робота може бути оцінена, якщо студент виконав всі завдання, оформив роботу, зробив висновки.

Оцінювання індивідуальної роботи: *max* кількість балів становить 10.

При оцінюванні враховується:

- вчасна здача роботи;
- дотримання вимог щодо оформлення роботи;
- захист роботи – рівень знань студента з досліджуваної проблеми

Підсумковий контроль – у 7 семестрі залік. Оцінювання знань студентів здійснюється за результатами поточного й модульного контролю. При цьому завдання із цих видів контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно.

У випадку підсумкової оцінки нижче 60 балів, або за бажання підвищити рейтинг, студент складає залік у формі *усного опитування*. При цьому на екзамен вноситься *60 балів*, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Для отримання заліку потрібно набрати не менше 60 балів за 100-бальною шкалою.

Підсумковий контроль у 8 семестрі – екзамен. Оцінювання знань студентів здійснюється за результатами поточного й модульного контролю, а також результатів заліку у попередньому семестрі шляхом виведення середнього арифметичного.

У випадку підсумкової оцінки нижче 75 балів, або за бажання підвищити рейтинг, студент складає екзамен у формі *усного опитування*. При цьому на екзамен вноситься *60 балів*, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються.

Розподіл балів, які отримують студенти заочної форми навчання

Поточний контроль (max = 40 балів)							Модульний контроль (max = 60 балів)			Загальна кількість балів
Модуль 1						Модуль 2				
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3		МКР1	МКР2	МКР3
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8			
5	5	5	5	5	5	5	5	20	20	20
15			15			10		60		

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано

82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алаев Э. Б. Социально-экономическая география. Понятийно-терминологический словарь / Э. Б. Алаев – М. : Мысль, 1983. – 350 с.
2. Безуглий В.В. Регіональна економічна та соціальна географія світу: Навч. посіб. / Безуглий В.В., Козинець С.В. – К., 2003. – 688с.
3. Географія світового господарства з основами економіки: навч. посібник / [за ред. Олійника Я. Б., Смирнова Г. Г.]. – Київ: Знання, 2011. - 637 с.
4. Голюков А.П. Економіка зарубіжних країн: Навч. посіб. / Голюков А.П., Дейнека О.Г. – К., 2008.– 464с.
5. Дорогунцов С. І. Теорії розміщення продуктивних сил і регіональна економіка : Навч посіб. / С. І. Дорогунцов, Я. Б. Олійник, А. В Степаненко; НАН України, Рада по вивч. прод. Сил України та ін. – К. : ВКФ "Стафед-2", 2001. – 143 с.
6. Зовнішньоекономічна діяльність: Термінологічний словник / [за ред. Загороднього А.Г., Вознюка Г.Л.]. – Київ: Кондор, 2007.– 168 с.
7. Економічна і соціальна географія світу: навч. посібник / [за ред. Кузика С.П.]. – Львів: Світ, 2002. - 672 с.
8. Економіка зарубіжних країн/ [за ред. Козака Ю.Т.]. За ред. Козака Ю.Т. – К., 2007. –544с.
9. Коваленко М. А. Теорія і методологія управління розвитком регіонального господарського комплексу в контексті економіки знань : [монографія] / М. А. Коваленко. – Херсон : Олді-плюс, 2007. – 310 с.
10. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. – Київ: Знання, 2008. - 405с.
11. Кузик С.П. Економічна і соціальна географія світу: Навч. посіб. / Кузик С.П. . –Львів, 2002. – 672с
12. Пістун М. Д. Основи теорії суспільної географії: Навч. посібник для студ. геогр. фак. ун-тів / М. Д. Пістун. – К. : Вища школа, 1996 – 231 с.
13. Світова економіка: підручник / [за ред. Філіпенко А. С., Будкін В. С., Рогач О.І.]. – Київ: Либідь, 2007. - 582 с.
14. Світова економіка: навч. посібник / [за ред. Козака Ю.Г, Ковалевського В.В., Логвінової Н.С.]. – Київ: " Центр учбової літератури", 2010. - 327 с.
15. Топчієв О. Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики: Навч. посіб. / О. Г. Топчієв. – Одеса: Астропринт, 2005. – 632 с.

16. Топчієв О. Г. Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку і регіональної політики: навч. посібник / О. Г. Топчієв, Д. С. Мальчикова, В. В. Яворська. – Херсон ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 370 с.
17. Юрківський В. М. Країни світу : Навч. посіб. / Юрківський В. М. — К.: Либідь, 1999. — 368 с..

9.ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ ТА ЕКЗАМЕНУ

Питання до заліку

1. Територія як об'єкт вивчення.
2. Схема вивчення регіонів і окремих країн.
3. Становлення та розвиток РЕ та СГ в системі географічних наук.
4. Методи наукових досліджень.
5. Наукові підходи до типології країн.
6. Класифікація країн світу за площею.
7. Класифікація країн світу за чисельністю населення.
8. Класифікація країн світу за формою державного устрою.
9. Класифікація країн світу за формою правління.
10. Класифікація країн за станом соціально-економічного розвитку.
11. Класифікація за рівнем доходу, прийнята світовим банком.
12. Просторова структура країн з перехідної економікою.
13. Місце і роль країн з перехідною економікою в системі світового господарства.
14. Участь США у міжнародному географічному поділі праці.
15. Господарська оцінка ПРП США.
16. Неоліберальна економічна політика США.
17. Внутрішні відмінності США.
18. Господарська оцінка природно-ресурсного потенціалу малих економічно високорозвинутих країн.
19. Демографічна політика малих економічно високорозвинутих країн.
20. Економічні закономірності та особливості розвитку Японії.
21. Внутрішні відмінності Великобританії.
22. Особливості зовнішньоекономічних зв'язків Японії.
23. Внутрішні відмінності Італії. Регіональна політика.
24. Господарська оцінка природних умов і ресурсів Росії.
25. Участь Росії у міжнародному географічному поділі праці.
26. Участь країн “великої сімки” у міжнародному географічному поділі праці.
27. У часті Німеччини у міжнародному географічному поділі праці.
28. Господарська оцінка природних ресурсів країн нового зарубіжжя (європейської частини).
29. Структура зайнятості населення країн нового зарубіжжя (європейської частини).
30. Моделі ринкових трансформацій країн нового зарубіжжя (азіатська частина).

31. Господарська оцінка ПРП країн постсоціалістичного простору європейської частини.
32. Господарська оцінка ПРП країн нового зарубіжжя (азіатська частина).
33. Структура зайнятості населення країн нового зарубіжжя (азіатська частина).
34. Характеристика природних умов та ресурсів Китаю.
35. Особливості ЕГП Китаю.
36. Демографічна політика Китаю.
37. Структура зайнятості населення Китаю.
38. Господарська оцінка природних умов і ресурсів Австралії.
39. Канадсько-американська інтеграція.
40. Місце і роль країн переселенського капіталу в системі світового господарства.

Питання до екзамену

1. Сучасні міграції та їх економічна роль.
2. Загальна характеристика господарства країн Латинської Америки. Проблеми економічної інтеграції.
3. Галузева структура і розміщення сільського господарства Індії. Проблеми зеленої революції.
4. Географія і демографічні проблеми країн з тенденціями депопуляції.
5. Загальна характеристика господарства країн Африки. Проблеми багатокладності економіки.
6. Головні риси розвитку і розміщення господарства Канади.
7. Географія і демографічні проблеми країн з високим рівнем природного приросту.
8. Скандинавські країни: проблеми економічного розвитку і розміщення господарства. Їх участь в міжнародному географічному поділі праці.
9. Основні риси структури і географія галузей промисловості Франції: внутрішні відмінності.
10. Поняття території і територіальної організації.
11. Господарська оцінка природних умов і ресурсів Індії. Екологічні проблеми.
12. Соціально-економічна характеристика країн Західної Африки.
13. Сільське господарство і навколишнє середовище.
14. Країни “Великої сімки” у міжнародному географічному поділі праці.
15. Населення Китаю: особливості демографії, етнічний склад і розміщення.
16. Розвиток промисловості і її вплив на навколишнє середовище.
17. Країни, що розвиваються у міжнародному географічному поділі праці.
18. Основні риси розвитку і розміщення господарства Іспанії.
19. Регіональна економічна інтеграція.
20. Господарська оцінка КНР. Екологічні проблеми.
21. Найважливіші райони економічної географії Бразилії.
22. Проблеми міжнародних конфліктів і їх географія.
23. Природно-ресурсний потенціал США. Екологічні проблеми.

24. Загальна характеристика господарства Індії: роль держави в створенні незалежної економіки.
25. Транспорт і навколишнє середовище. Вплив НТР на транспортний комплекс.
26. Країни НІК в міжнародному географічному поділі праці.
27. Внутрішні економіко-географічні відмінності Японії; регіональна політика.
28. Типологія країн, що розвиваються.
29. Регіональні відмінності країн Азії.
30. Особливості структури і географії розміщення господарства країн Бенілюксу.
31. Світове господарство. Основні етапи формування.
32. Регіональні відмінності країн Африки.
33. Основні риси структури і географії розміщення промисловості Японії. Формування промислового поясу.
34. МГПП. Участь країн в МГПП.
35. Ресурсний потенціал країн Пн. Америки. Екологічні проблеми.
36. Основні риси структури і географії промисловості РФ. Екологічні проблеми.
37. Типологія економічного розвитку високорозвинутих країн світу.
38. Господарська оцінка природно-ресурсного потенціалу країн Південної Африки. Екологічні проблеми.
39. Особливості післявоєнного розвитку господарства Японії.
40. Розпад світової соціалістичної системи і зміна політичної карти Європи, Азії.
41. Соціально-економічна характеристика Андських країн.
42. Основні риси розвитку і розміщення господарства Австралії.
43. Типологія країн за рівнем соціально – економічного розвитку.
44. Характеристика природно-ресурсного потенціалу країн Східної Азії. Екологічні проблеми.
45. Основні риси розвитку і розміщення господарства Польщі. Економічні проблеми.
46. Типологія країн за рівнем сільськогосподарського розвитку.
47. Характеристика природно-ресурсного потенціалу країн Південно-Східної Азії. Екологічні проблеми.
48. Внутрішні економіко-географічні відмінності Італії. Державне регулювання регіонального розвитку.
49. Класифікація країн за формою територіально-державного устрою. Географія розміщення країн.
50. Характеристика природно-ресурсного потенціалу країн Південної Азії. Екологічні проблеми.
51. Економічні райони ФРН: особливості формування і розвитку.
52. Економічна інтеграція АСЕАН і її географічні аспекти.
53. Характеристика природно – ресурсного потенціалу країн Північної Африки. Екологічні проблеми.
54. Основні риси структури і географія галузей промисловості Німеччини. Головні промислові райони.

55. Економічна інтеграція розвинутих країн і її географічні аспекти (на прикладі країн Європейської Співдружності).
56. Характеристика природно-ресурсного потенціалу країн Південно-Західної Азії. Екологічні проблеми.
57. Внутрішні економіко-географічні відмінності Великобританії, особливості регіональної політики.
58. Типологія країн за чисельністю населення. Демографічна політика.
59. Господарська оцінка природних умов і ресурсів країн Латинської Америки. Екологічні проблеми.
60. Соціально-економічна характеристика Єгипту. Економічні проблеми.
61. Типологія країн за площею.
62. Господарська оцінка природно-ресурсного потенціалу країн нового зарубіжжя (Центральної Азії).
63. Основні риси географії промисловості Великобританії. Головні промислові райони.
64. Монархії, їх типи. Сучасне розміщення монархій.
65. Господарська оцінка природних умов і ресурсів країн Закавказзя. Екологічні проблеми.
66. Основні риси формування економічних районів США і принципи економічного районування. Характеристика одного із економічних районів.
67. Вплив НТР на галузеву структуру промисловості та їх територіальну організацію.
68. Характеристика політико і економіко – географічного положення країн Південно-Західної Азії.
69. Соціально-економічна характеристика ПАР.
70. Характеристика міжнародних зв'язків курсу "РЕ та СГ".
71. Оцінка природно-ресурсного потенціалу РФ. Екологічні проблеми.
72. Географія сільського господарства США: головні сільськогосподарські райони.
73. Предмет, завдання РЕ та СГ.
74. Господарська оцінка природно-ресурсного потенціалу країн постсоціалістичного простору (Європ. част.), екологічні проблеми.
75. Структура промислового комплексу США, галузі спеціалізації, центри.